

NARODNA BANKA SRBIJE

**SEKTOR ZA MONETARNE I DEVIZNE OPERACIJE
ODELJENJE ZA DEVIZNE REZERVE**

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
18. februar – 1. mart 2019.**

Mart 2019.

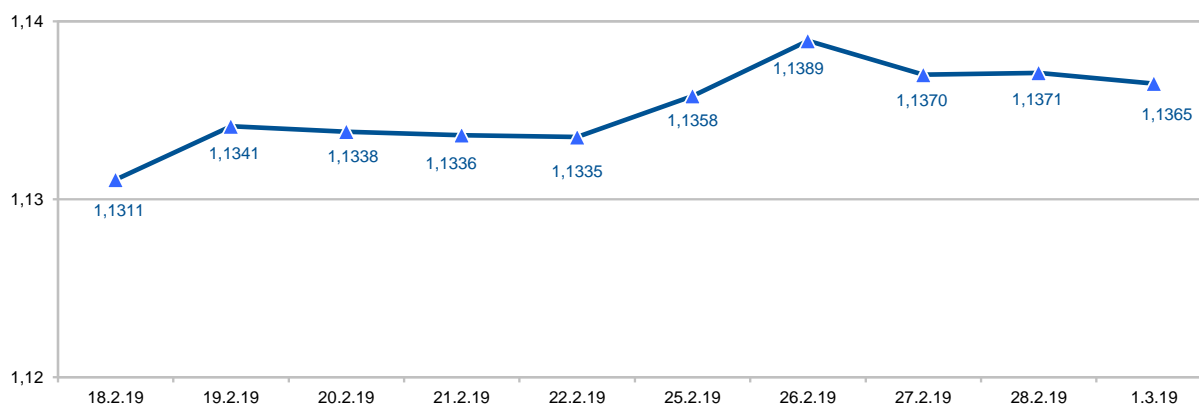
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	7. 3. 19.	\
II Federalne rezerve SAD	2,25–2,50	+0,25	19. 12. 18.	20. 3. 19.	2,25–2,50
III Banka Engleske	0,75	+0,25	2. 8. 18.	21. 3. 19.	\
IV Banka Kanade	1,75	+0,25	24. 10. 18.	6. 3. 19.	1,75
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25%)–(-0,25%)	-0,50	15. 1. 15.	21. 3. 19.	\

Izvor: Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Tokom prvog dela izveštajnog perioda, evro je prema dolaru ojačao za 0,35%, pre svega kao posledica jačanja evra početkom nedelje, pod uticajem rasta optimizma oko ishoda trgovinskih pregovora između SAD i Kine. Predsednik SAD Donald Tramp izjavio je da su trgovinski pregovori s predstavnicima Kine, održani prethodne nedelje u Pekingu, bili veoma produktivni, te da vidi mogućnost produžetka roka za postizanje sporazuma. Prethodno je bilo predviđeno da će carine na uvoz kineskih dobara u vrednosti od 200 milijardi dolara biti povećane sa 10% na 25% 1. marta ako ne budu ispunjeni zahtevi SAD u pogledu brojnih pitanja, od kojih su pre svih najvažnija ona vezana za transfer tehnologije i zaštitu prava intelektualne svojine. Nakon Pekinga, razgovori na ministarskom nivou nastavljani su između predstavnika Kine i SAD u Vašingtonu. **Sredinom nedelje vrednost dolara blago raste prema evru posle objave izveštaja sa sastanka FED-a održanog 29. i 30. januara.** U izveštaju se ističu očekivani nastavak solidnog rasta privredne aktivnosti SAD u narednom periodu, uz snažno tržište rada i inflaciju blizu 2%. FED je takođe naglasio potrebu za strpljivim pristupom prilikom donošenja odluka monetarne politike, koji daje priliku da se formira jasnija slika po pitanju

međunarodnih trgovinskih odnosa i stanja svetske privrede, pre svega u pogledu ozbiljnosti i dužine trajanja ekonomskog usporavanja u Evropi i Kini, pri čemu se navodi da još uvek nije jasno koja prilagođavanja referentne kamatne stope bi mogla biti odgovarajuća kasnije ove godine. Nekoliko članova FED-a mišljenja je da bi povećanje kamatne stope bilo potrebno jedino u slučaju neočekivanog rasta inflacije, dok nekoliko drugih članova smatra da bi, u slučaju razvoja ekonomske situacije u skladu sa očekivanjima, bilo odgovarajuće povećati kamatnu stopu kasnije tokom godine. U nastavku nedelje nije bilo bitnije promene kursa evra prema dolaru. Vrednost evra bila je podržana objavom preliminarne procene kompozitnog *PMI* indeksa zone evra za februar, koji beleži rast, nakon šest uzastopnih meseci pada vrednosti pokazatelja, kao i znacima stabilizacije poslovne aktivnosti u Francuskoj tokom februara, ali je jačanje evra bilo ograničeno objavom podataka o smanjenju *IFO* indeksa poslovne klime u Nemačkoj tokom istog perioda, šesti mesec zaredom. Takođe, u drugom delu nedelje objavljeni su nešto lošiji privredni podaci iz SAD u vezi s porudžbinama kapitalnih dobara koje se koriste kao pokazatelj planova investicione potrošnje, a koje su u toku decembra smanjene za 0,7%, nasuprot očekivanom rastu od 0,2%, uz objavu slabijih vrednosti pokazatelja aktivnosti prerađivačkog sektora SAD.

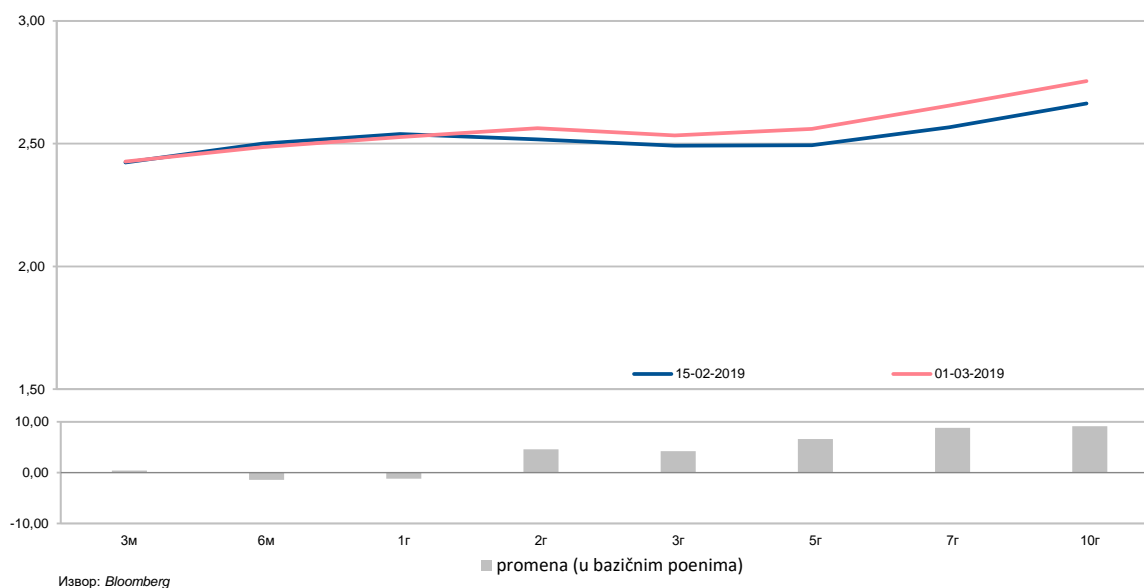
Rast vrednosti evra prema dolaru na početku drugog dela izveštajnog perioda usledio je i kao posledica smanjene averzije prema riziku, u uslovima ublažavanja trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Predsednik SAD Donald Tramp izjavio je da je postignut znatan napredak u trgovinskim pregovorima SAD s Kinom. Tramp je doneo odluku o odlaganju povećanja carina na uvoz robe iz Kine predviđenom za 1. mart, bez definisanja konkretnog roka za postizanje sporazuma. Takođe, pod uslovom nastavka progressa u pregovorima, Tramp planira da održi sastanak s predsednikom Kine u skorije vreme. **U nastavku nedelje dolar je nastavio da slabi pod uticajem objave lošijih podataka s tržišta stambenih objekata SAD i opreznih komentara predsednika FED-a Pauela.** Pael je u redovnom polugodišnjem obraćanju pred Senatom SAD izjavio da FED ne žuri s donošenjem odluke oko budućih promena kamatne stope, ističući da FED trenutno vidi privredne uslove kao zdrave, a privredne prognoze kao povoljne, ali su tokom proteklih meseci bili приметni određeni konfliktni signali, dodajući da bi slabiji rast van SAD mogao negativno uticati na privredni rast SAD u narednim mesecima. Pael je ponovio da FED favorizuje završetak programa smanjenja bilansa stanja kasnije u toku godine. **Sredinom nedelje je usledio delimični oporavak vrednosti dolara, usled povećane opreznosti investitora posle komentara predstavnika SAD za pitanja trgovinskih odnosa Lajthicera.** On je izjavio da se vode skoro neprekidni trgovinski pregovori s Kinom, ali da je potrebno još puno posla pre nego što bude postignut sporazum, ističući da želi dogovor koji će biti primenljiv i kojim će se Kina obavezati na znatne strukturne reforme, naročito u oblasti prava intelektualne svojine i transfera tehnologije. Lajthicer takođe ističe da će dogovor oko deviznog kursa biti primenljiv, te da neće biti bilo kakvog sporazuma dok ne bude postignut dogovor po svim pitanjima, pri čemu će SAD suspendovati povećanje carina na uvoz dobara iz Kine do daljeg. U drugom delu nedelje nije bilo značajnije promene vrednosti evra prema dolaru, pri čemu su se na vrednost dolara pozitivno odrazili podaci o stopi rasta BDP-a SAD, koji je, prema preliminarnoj proceni za četvrto tromesečje, iznosio 2,6% na godišnjem nivou, što je za 0,4 p.p. iznad očekivanja. **Tokom drugog dela izveštajnog perioda evro je ojačao za 0,26% prema dolaru, odnosno za 0,61% u toku posmatranog perioda.**

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Prinosi državnih obveznica SAD su u toku izveštajnog perioda zabeležili rast duž cele krive, posebno kod instrumenata duže ročnosti. Prinosi dvogodišnjih obveznica povećani su za 5 b.p., dok se kod desetogodišnjih instrumenata beleži rast od 9 b.p. Prinosi su porasli u drugoj nedelji, najviše usled objave dobrih podataka o rastu BDP-a u SAD i napretka u pregovorima s Kinom oko trgovinskih odnosa, dok je u izveštaju s januarskog sastanka FED-a i izjavama više članova *FOMC*-a potvrđeno da će verovatno biti napravljena pauza u procesu povećanja referentne stope i smanjenja bilansa stanja.

U izveštaju sa sastanka FED-a, završenom 30. januara, navodi se da strpljivi pristup pri donošenju odluka monetarne politike trenutno odgovara potrebi za upravljanjem različitim rizicima i neizvesnostima po prognoze. Ovakav pristup dozvolice formiranje jasnije slike po pitanju međunarodnih trgovinskih odnosa i stanja svetske ekonomije, pre svega u pogledu ozbiljnosti i dužine trajanja privrednog usporavanja u Evropi i Kini, pri čemu se takođe navodi da još uvek nije jasno koja prilagodavanja referentne kamatne stope bi mogla biti odgovarajuća kasnije ove godine. Kao rizici po ekonomske prognoze takođe se navode iščezavanje uticaja fiskalnih stimulansa, neizvesnosti po pitanju Bregzita, i privremeni prekidi u radu dela Vlade SAD, ali je generalni stav da se očekuje nastavak solidnog rasta privredne aktivnosti u narednom periodu, uz snažno tržište rada i inflaciju blizu 2%. Nekoliko članova *FOMC*-a mišljenja je da bi povećanje kamatne stope bilo potrebno jedino u slučaju neočekivanog rasta inflacije, dok nekoliko drugih članova smatra da bi, u slučaju razvoja ekonomske situacije u skladu sa očekivanjima, bilo odgovarajuće povećanje kamatne stope kasnije tokom godine. Nasuprot podeljenim stavovima po pitanju daljih koraka koji se tiču nivoa kamatne stope, skoro svi članovi *FOMC*-a misle da bi bilo poželjno da FED u skorije vreme izloži plan za zaustavljanje programa smanjenja bilansa stanja kasnije ove godine (trenutno se smanjenje bilansa stanja odvija u obimu od 50 milijardi dolara mesečno), pri čemu je takođe namera da se većina, ako ne i kompletan iznos dospeća od obveznica obezbeđenih hipotekarnim kreditima reinvestira u državne obveznice, što je u skladu s dugoročnim ciljem da bilans stanja bude sastavljen pre svega od državnih obveznica.

Prema preliminarnoj proceni za četvrto tromesečje 2018. godine, stopa rasta BDP-a SAD iznosila je 2,6% (sve stope su analizovane), što je za 0,4 p.p. iznad očekivanja, nakon 3,4%, koliko je zabeleženo u trećem tromesečju. Potrošnja stanovništva, koja čini oko 70% BDP-a SAD, tokom poslednjeg tromesečja prošle godine nastavila je da beleži solidan rast (2,8%, blago ispod očekivanih 3,0%) podržana snažnim rastom zaposlenosti, bržim rastom zarada i nižim porezima. Javna potrošnja beleži stopu rasta od 0,4%, što je u skladu s preliminarnom procenom, zahvaljujući snažnom rastu potrošnje u sektoru odbrane (6,9%, najviše za poslednjih devet godina), dok se van ovog sektora beleži smanjenje javne potrošnje (-5,6%, najveći pad od 2013. godine). Stopa rasta poslovnih investicija (bez stambene izgradnje) iznosi 6,2%, nakon rasta od 2,5% u trećem tromesečju. Najbrži rast beleži se kod investicija u intelektualnu svojinu – pre svega u softver (13,1%) i poslovnu opremu (6,7%), dok se kod investicija u postrojenja beleži pad (-4,2%, nakon -3,4% u trećem tromesečju), što je najverovatnije uzrokovano padom cena nafte. Investicije u stambenu izgradnju takođe beleže pad drugo tromesečje zaredom (-3,5%), pod uticajem rasta kamatnih stopa u prethodnim godinama, kao i znatnog rasta cena nekretnina. Pozitivno je doprineo i rast zaliha, ali je on privremen, usled rasta uvoza zbog straha od uvođenja dodatnih carina na uvoz u SAD. Neto izvoz negativno je uticao na rast u poslednjem tromesečju, usled rasta uvoza od 2,7% i izvoza od 1,6%. Tokom ove godine očekuje se nešto sporiji privredni rast (oko 2,4%), usled manjih podsticaja od strane fiskalne i monetarne politike, kao i verovatnog usporavanja globalnog rasta.

ISM indeks prerađivačkog sektora SAD u februaru je smanjen na nivo od 54,2, što je ispod očekivanja (55,8) i vrednosti u januaru (56,6), ukazujući na umereniji rast aktivnosti u prerađivačkom sektoru, što je bilo i očekivano nakon izuzetno snažnog rasta i visokih vrednosti ovog indeksa u prethodnoj godini. Ipak vrednost ovog pokazatelja je i dalje na solidnom nivou i u skladu je sa očekivanom stopom rasta BDP-a SAD od 2,4% u ovoj godini. Smanjenje u februaru se beleži kod komponente novih porudžbina (55,5), obima proizvodnje (54,8) i zaposlenosti (52,3), ali su njihove vrednosti iznad 50, što ukazuje na nastavak ekspanzije. Takođe, kod komponente nabavnih cena beleži se blago smanjenje vrednosti (49,4), što je delom posledica niskih cena nafte, dok uvozne carine za sada nisu imale veći uticaj na nabavne cene.

Predsednik SAD Tramp izjavio je da je postignut značajan napredak u trgovinskim pregovorima SAD s Kinom. Tramp je doneo odluku o odlaganju povećanja carina na uvoz robe iz Kine (sa 10% na 25%, na uvoz u vrednosti od 200 milijardi dolara), predviđenom za 1. mart, bez definisanja konkretnog roka za postizanje sporazuma. Takođe, pod uslovom nastavka progressa u pregovorima, Tramp planira da održi sastanak s predsednikom Kine u skorije vreme.

Predsednik FED-a Pael, u redovnom polugodišnjem obraćanju pred Senatom SAD, izjavio je da FED nije u žurbi u pogledu donošenja odluke oko budućih promena kamatne stope. Pael je istakao da FED trenutno vidi ekonomske uslove kao zdrave, a ekonomske prognoze kao povoljne, ali su tokom proteklih meseci bili primetni određeni konfliktni signali, uključujući lošije podatke o maloprodaji i slabe inflatorne pritiske, koji se nalaze u suprotnosti sa stabilnim zapošljavanjem, rastom zarada i niskom stopom nezaposlenosti, dodajući da bi slabiji rast van SAD mogao negativno uticati na privredni rast SAD u narednim mesecima. Pael je izjavio da je volatilnost finansijskih tržišta povećana ka kraju godine, dok su finansijski uslovi postali manje stimulativni za privredni rast. Takođe, i dalje postoji visok stepen političkih neizvesnosti, uključujući Bregzit i trgovinske pregovore. Pael je ponovio da FED favorizuje završetak programa smanjenja bilansa stanja, kasnije u toku godine.

Potpredsednik FED-a Klarida izjavio je da privreda SAD funkcioniše blizu nivoa pune zaposlenosti, uz inflaciju blizu ciljanog nivoa od 2%, ali da, imajući u vidu slabe inflatorne pritiske i činjenicu da je dobar deo normalizacije monetarne politike već realizovan, *FOMC* može priuštiti sebi da bude strpljiv, donoseći odluke u zavisnosti od razvoja ekonomske situacije. Klarida je istakao da je sada dobar trenutak da se preispita okvir funkcionisanja monetarne politike u SAD. Takođe, Klarida je naveo da je invertovana kriva prinosa bila retkost kroz istoriju, te da ona predstavlja tipičan signal usporavanja privrede ili puta ka recesiji, ali je istakao

da kriva prinosa u SAD trenutno nije invertovana, već da se smanjuje nagib. Klarida je rekao da FED pridaje veliku važnost ispitivanju uticaja pada inflacionih očekivanja na smanjenje nagiba krive prinosa, dodajući da je ono otežano činjenicom da su tržišta u SAD pod uticajem globalne tražnje za sigurnom aktivnom, te da dešavanja u Evropi i Aziji mogu ostaviti posledice na tržište državnih obveznica SAD.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

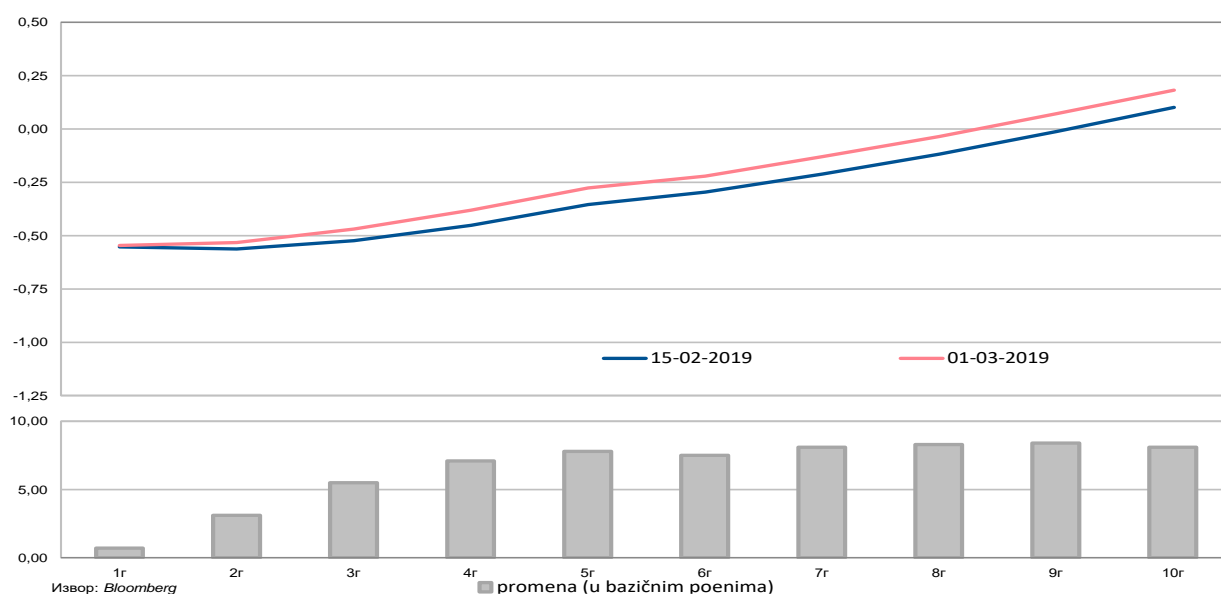
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Deficit u trgovini robom u SAD (27. 2. 2019)	Dec.	-73,6 mlrd	-79,5 mlrd	-70,5 mlrd
II Stopa rasta BDP, Q/Q, analizovano (28. 2. 2019)	Q4	2,2%	2,6%	3,4%
III ISM indeks proizvodnog sektora (1. 3. 2019)	Feb.	55,8	54,2	56,6

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž cele krive u odnosu na prethodni izveštajni period. Do rasta prinosa došlo je usled manjeg pesimizma na tržištu kao posledica stabilizacije vrednosti privrednih pokazatelja, smanjene neizvesnosti u pogledu ishoda pregovora oko izlaska Velike Britanije iz EU (smanjene verovatnoće da može doći do izlaska bez dogovora – *no deal Brexit*) i manje zabrinutosti oko globalnog privrednog rasta (nakon objave boljeg od očekivanog rasta BDP-a u SAD).

Prema konačnim podacima za četvrto tromesečje, BDP u Nemačkoj nije se menjao u odnosu na prethodno tromesečje. Pozitivan doprinos imali su potrošnja stanovništva (0,1 p.p.), investicije (0,2 p.p.) i državna potrošnja (0,3 p.p.), dok je neto izvoz bio neutralan (uz rast i izvoza i uvoza od 0,7%). Negativan doprinos na BDP imale su zalihe (-0,6 p.p.), što se delom može pripisati većoj prodaji automobila nakon rasta zaliha u prethodnom periodu zbog potrebe prilagođavanja novim testovima emisije štetnih gasova.

Prema preliminarnim procenama, bazna inflacija u zoni evra u februaru raste manje nego u istom mesecu prethodne godine, sa 1,1% na 1,0%, što je suprotno očekivanjima (1,1%), kao posledica smanjenja stope inflacije u oblasti usluga (sa 1,6% na 1,3%). ECB se nada da će rast plata, pogotovo u sektoru usluga, dovesti do rasta bazne inflacije, dok tržište očekuje da će ECB na sednici u martu smanjiti svoju prognozu bazne inflacije za 2019. godinu, koja trenutno iznosi 1,6%. Ukupna inflacija u zoni evra je porasla za 0,1 p.p., na 1,5% u februaru, što je u skladu sa očekivanjima, usled rasta cena energenata i hrane.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra u januaru iznosila je 7,8%, što je ispod očekivanja (7,9%), nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec i ispod 8,6%, koliko je zabeleženo u januaru 2018. godine. Broj nezaposlenih u zoni evra manji je nego prethodnog meseca (23.000), dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine manji za 1,23 miliona. Stopa nezaposlenost najniža je u Češkoj (2,1%) i Nemačkoj (3,3%), dok je najveća u Grčkoj (18,5%, podatak iz novembra) i Španiji (14,1%).

Kompozitni *PMI* indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za februar, iznosi 51,4 (očekivano 51,1; prethodno 51,0), što je prvi rast vrednosti indeksa nakon šest meseci, ali i dalje ukazuje na sporiju stopu privrednog rasta. Komponenta indeksa koja se odnosi na usluge povećana je sa 52,1 na 52,7, ako se ima u vidu solidan rast domaće tražnje, posebno u Nemačkoj. Komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodnju smanjena je sa 50,5 na 49,2, beležeći vrednost ispod 50 prvi put od 2013. godine, a najveći uticaj na pad tražnje imali su protekcionizam, neizvesnosti u vezi Bregzita i političke neizvesnosti. Vrednost kompozitnog indeksa za Nemačku povećana je sa 52,1 na 52,7, usled znatnijeg rasta komponente koja se odnosi na usluge (sa 53,0 na 55,1), dok je komponenta proizvodnje zabeležila veći pad, sa 49,7 na 47,6 usled najvećeg pada porudžbina iz inostranstva za poslednjih više od šest godina. Vrednost kompozitnog indeksa za Francusku iznosi 49,9, što je iznad očekivanja (48,9) i vrednosti indeksa iz prethodnog meseca (48,2), ukazujući na oporavak privatnog sektora Francuske. Ipak, i dalje se očekuje rast ispod potencijalnog zbog protesta, ali i neizvesnosti globalnog rasta. Vrednost indeksa ukazuje na tromesečni privredni rast od 0,2% za Nemačku, dok se u Francuskoj očekuje stagnacija ili čak blagi pad privredne aktivnosti.

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u februaru smanjen je šesti mesec zaredom i iznosi 98,5 (prethodni mesec 99,3; očekivano 98,9), što je najniži nivo od decembra 2014. godine. Komponenta indeksa koja se odnosi na trenutnu situaciju smanjena je sa 104,5 na 103,4 (očekivano 103,9), dok je komponenta koja se odnosi na očekivanja za narednih šest meseci smanjena sa 94,3 na 93,8 (očekivano 94,3). Pad se beleži u oblasti proizvodnje, usluga i u građevinskoj industriji. Vrednost *IFO* indeksa nastavlja da se smanjuje, ukazujući na usporavanje nemačke privrede, ali zajedno s drugim pokazateljima ukazuje na rast BDP-a od 0,2% u prvom tromesečju.

Rejting agencija *Moody's* povećala je kreditni rejting Grčkoj sa B3 na B1 sa stabilnim izgledima usled sprovedenih reformi, koje pokazuju pozitivne efekte po ekonomiju.

Član ECB-a Praet rekao je da bi ECB mogla da odloži planove za povećanje kamatne stope, odnosno da izmeni prognoze ako se usporavanje privrednog rasta u zoni evra nastavi, ali da u ovom trenutku ne može da kaže da bi to moglo da se dogodi već na sastanku u martu. Očekuje da ECB na narednom sastanku smanji procene privrednog rasta i inflacije za 2019. godinu, ali je rekao da ECB uzima u obzir njihova kretanja u srednjem roku. Politička

neizvesnost, posebno protekcionizam i Bregzit, najveći su faktori koji negativno utiču na privredni rast. Predsednik Bundesbanke Vajdman je rekao da će nemačka privreda rasti po stopi ispod potencijalne stope rasta od 1,5%, potvrđujući očekivanja da bi ECB mogla da smanji projekcije rasta i inflacije na sastanku 7. marta. Uprkos tome, Vajdman očekuje normalizaciju monetarne politike ECB-a s obzirom na to da smatra da bi smanjeni privredni rast i inflacija mogli biti samo privremenog karaktera.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

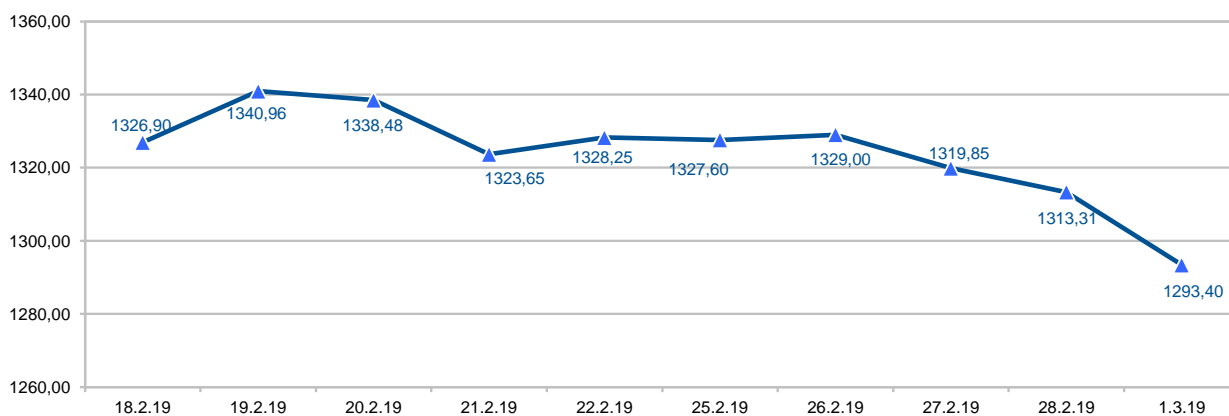
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I PMI kompozitni indeks u zoni evra, preliminarno (21. 2. 2019)	Feb.	51,1	51,4	51,0
II BDP u Nemačkoj, t/t (22. 2. 2019)	Q4	0,0%	0,0%	-0,2%
III Inflacija u zoni evra (1. 3. 2019)	Feb.	1,5%	1,5%	1,4%

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

Cena zlata je u toku prvog dela izveštajnog perioda porasla za 0,51%. Rast cena bio je podržan slabijim dolarom, kao posledicom optimizma po pitanju postizanja trgovinskog sporazuma između SAD i Kine. Takođe, smanjena očekivanja nastavka povećanja kamatne stope FED-a podržala su tražnju za zlatom u prvom delu nedelje, da bi cena u izvesnoj meri pala usled jačanja dolara, nakon objave izveštaja sa sastanka FED-a održanog krajem januara, koji je bio manje pesimističan od tržišnih očekivanja, signalizirajući podeljene stavove među članovima FOMC-a po pitanju daljih povećanja stope. Ponovni rast cene zlata usledio je na kraju nedelje, uporedo s nešto slabijim dolarom, pod uticajem objave lošijih ekonomskih podataka iz SAD i optimizma oko postizanja dogovora s Kinom, uz takođe prisutne brige oko usporavanja globalne privrede, koje su se pozitivno odrazile na tražnju za zlatom.

Posle rasta u toku prve nedelje, cena zlata smanjena je za oko 2,62% tokom drugog dela izveštajnog perioda. Do pada cene dolazi u drugom delu nedelje, istovremeno s jačanjem dolara nakon objave boljih od očekivanih podataka o stopi rasta BDP-a SAD u poslednjem tromesečju prethodne godine. Objava ovih podataka usledila je nakon komentara predsednika FED-a Pauela, koji je istakao da FED ne žuri u donošenju odluke o daljim povećanjima kamatne stope. **Na kraju nedelje, cena zlata smanjena je za više od 1%, na najniži nivo od kraja**

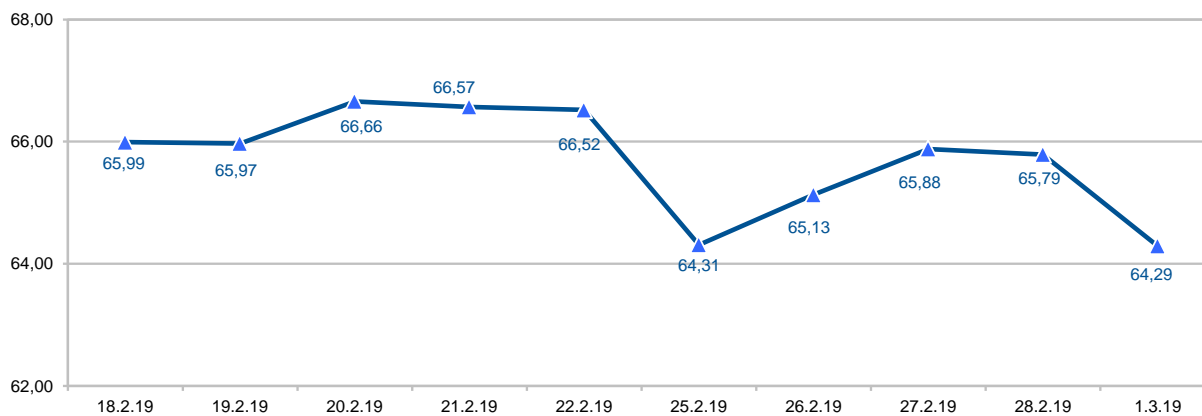

januara, usled jačanja dolara i poboljšanja sentimenta na tržištima akcija. Nedeljni pad cene zlata bio je najveći od maja 2007. godine.

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Cena nafte je tokom prvog dela izveštajnog perioda porasla za 0,77%, kao posledica skoka cene od preko 1% sredinom nedelje. Rast cene bio je posledica optimizma u pogledu uravnoteženja tržišta nafte na globalnom nivou u nastavku godine, podržanog smanjenjima proizvodnje od strane *OPEC*-a i drugih vodećih proizvođača nafte, u okviru sporazuma koji je na snagu stupio 1. januara, kao i pod uticajem sankcija SAD na uvoz nafte iz dveju članica *OPEC*-a – Irana i Venecuele. Takođe, napredak u trgovinskim pregovorima između SAD i Kine podržao je cenu nafte, da bi cene blago pale u drugom delu nedelje posle objave podataka o znatnom rastu zaliha sirove nafte u SAD. Zalihe sirove nafte rastu petu nedelju uzastopno, na najviši nivo od oktobra 2017. godine, pri čemu je proizvodnja nafte u SAD takođe porasla na rekordnih 12 miliona barela po danu.

U toku drugog dela izveštajnog perioda cena nafte smanjena je za 3,35%. Pad cene od preko 3% dogodio se na početku nedelje, kao posledica komentara predsednika SAD Trampa, koji je izjavio da cene nafte postaju previsoke za ranjivo stanje privrede, pozivajući *OPEC* da umanj napore usmerene ka povećanju cena. Navodi Rojtersa, prema kojima će *OPEC* nastaviti s planiranim smanjenjem proizvodnje, uprkos Trampovim komentarima, uticali su na oporavak cene u nastavku nedelje, na šta se potom nadovezala i objava podataka o neočekivanom smanjenju zaliha sirove nafte u SAD (zalihe su smanjene za 8,6 miliona barela u toku prethodne nedelje, dok se očekivao rast od 2,8 miliona barela). Međutim, brige oko usporavanja globalne tražnje, posle većeg od očekivanog pada vrednosti *ISM* indeksa prerađivačkog sektora SAD u februaru, na najniži nivo od novembra 2016. godine, dovele su do ponovnog pada cene nafte na kraju nedelje.